

АНОТАЦІЯ

Тетью А.П. *Механізми активізації інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України.* – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки. – Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, Одеса, 2026.

У дисертації розроблено та обґрунтовано науково – методичні підходи та практичні рекомендації щодо формування й реалізації механізмів активізації інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах економічного відновлення України.

У *вступі* обґрунтовано значущість обраної теми дослідження, визначено її зв'язок із актуальними науковими напрямками, сформульовано мету та завдання роботи, окреслено об'єкт, предмет і методичний інструментарій дослідження. Розкрито наукову новизну та практичну цінність отриманих результатів. Наведено відомості щодо апробації основних положень дисертації та наукових публікацій автора.

Обґрунтовано, що актуальність дослідження механізмів активізації інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України зумовлена необхідністю підвищення інвестиційної привабливості агрокомплексу, забезпечення його сталого розвитку та ефективного використання потенціалу в контексті післявоєнної відбудови та інтеграції у світовий економічний простір.

У *розділі 1 «Науково – теоретичні основи інвестування в розвиток агропромислових підприємств»* проаналізовано теоретичні основи інвестування в агропромисловий комплекс, визначено сутність «інвестицій», роль та значення для сталого розвитку агропромислового комплексу України, досліджено сучасні теоретичні підходи активізації інвестиційних процесів у

сільському господарстві, враховуючи специфіку галузі та зовнішні економічні чинники; систематизовано зарубіжний досвід стимулювання інвестицій у агропромисловий комплекс економіки, визначено основні інструменти та механізми, які можуть бути адаптовані в Україні.

Уточнено сутність інвестицій як цілеспрямованого вкладення фінансових, матеріальних, інтелектуальних та організаційних ресурсів, орієнтованого на досягнення економічного, соціального та екологічного ефекту. Обґрунтовано їх роль як ключового чинника сталого розвитку агропромислового комплексу та відновлення сільських територій. Класифікацію інвестицій агропромислових підприємств доповнено економічними, соціальними, екологічними та безпековими ознаками, що забезпечує комплексну оцінку інвестиційних процесів і підвищує обґрунтованість управлінських рішень. Це дозволило виокремити види інвестицій за цільовим спрямуванням, які відображають виклики та потреби розвитку агропромислового комплексу України (екологічні (зелені), соціально орієнтовані, інноваційні, інтеграційні).

Встановлено зростання значення екологічної та соціальної відповідальності інвестицій. Орієнтація має бути на впровадження ресурсозберігаючих і біотехнологій, розвиток «зеленої» енергетики, адаптацію до кліматичних змін, створення робочих місць та розвиток сільських територій. Соціально орієнтовані інвестиції мають на меті створення нових робочих місць, покращення умов праці та розвиток місцевої інфраструктури.

За результатами дослідження сучасних підходів і методичних засад активізації інвестиційних процесів розроблено інноваційно – цільовий підхід до інвестування в агропромислові підприємства, що на системних засадах забезпечує розширення джерел і обсягів залучення інвестиційних ресурсів, сприяє зниженню транзакційних витрат, диверсифікації джерел фінансування, сталому розвитку агропромислових підприємств та посиленню їхніх конкурентних позицій на ринку, підвищенню ефективності залучення капіталу.

За результатами систематизації зарубіжного досвіду стимулювання інвестицій виявлено ефективність інструментів державно – приватного партнерства, «зеленого» фінансування, аграрних інвестиційних фондів і державних програм підтримки інновацій, а також обґрунтовано можливість їх адаптації в Україні з урахуванням потреб післявоєнного відновлення.

Розвинуто науково – практичні підходи до формування регіональних механізмів державно – приватного партнерства – запропоновано модель цифрової платформи взаємодії інвесторів, бізнесу та держави, що сприяє активізації інвестиційної діяльності в агропромисловому секторі. Обґрунтовано ефективність інструментів державно – приватного партнерства, «зеленого» фінансування, аграрних інвестиційних фондів і державних програм підтримки інновацій та доведено доцільність їх адаптації в Україні з урахуванням потреб післявоєнного відновлення..

Обґрунтовано, що активізація інвестиційних процесів у сучасних умовах має базуватися на інтеграції принципів сталого розвитку, відповідального підприємництва та інноваційного екологічного мислення.

Використання зарубіжного досвіду дозволить Україні сформувати дієву політику інвестиційного розвитку агропромислових підприємств в умовах післявоєнного відновлення та сталого розвитку.

Сформульовано таку робочу гіпотезу дослідження: ефективність інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України підвищиться за умови впровадження комплексного механізму активізації інвестиційної діяльності, що передбачає інтеграцію економічних, соціальних, екологічних та безпекових критеріїв оцінювання, застосування ризик-орієнтованого підходу, розвиток інституційного середовища та використання інклюзивних і цифрових інструментів управління інвестиціями.

В розділі 2 «Аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності агропромислового комплексу України» проведено комплексну оцінку економічного стану агропромислових підприємств та інвестиційного клімату в

агропромислового комплексу України; вивчено інституційні механізми залучення інвестицій у агропромислові підприємства, зокрема роль держави, фінансово – економічних установ та інших суб'єктів інвестиційного процесу; визначено основні перешкоди, ризики та проблеми, що стримують інвестиційну активність в агропромислових підприємствах, і проаналізовано їх вплив на інвестиційний процес.

Встановлено, що країна зберігає провідні позиції на світовому ринку агропродовольчої продукції, зокрема у сегменті олійно – жирового комплексу та зернових культур. Досліджено динаміку агропромислових підприємств, яка характеризується зростанням у 2020 – 2021 рр., різким спадом у 2022 р. через воєнні дії, частковим відновленням у 2023 р. та тенденцією до стабілізації у 2024 р. Виявлено регіональні особливості діяльності підприємств, зокрема в Одеській області, де спостерігається висока концентрація земель у середніх та великих господарствах і значна роль агрохолдингів.

Досліджено інвестиційну активність агропромислових підприємств з використанням середньорічного темпу зростання (CAGR), що дозволило оцінити довгострокові тренди капітальних інвестицій у сільському господарстві та переробній промисловості. Встановлено, що середньорічний темп зростання капітальних інвестицій у сільському господарстві у 2014 – 2024 рр. перевищує темпи інвестицій у переробну промисловість, що свідчить про більш активне довгострокове інвестування в аграрний сектор.

У 2024 р. загальний обсяг інвестицій в Україні становив 743 млрд грн, із переважною часткою, спрямованою на придбання та створення нових активів (73 %). Для підприємств сільського господарства характерна орієнтація на оновлення основних засобів і розширення виробничих потужностей, а основна частка інвестицій спрямована на рослинництво (79 %) та переробну промисловість (77 %).

Виявлено системні проблеми, що стримують сталий розвиток агропромислових підприємств, зокрема низький рівень інвестицій, застарілу матеріально-технічну базу, логістичні обмеження, військову агресію,

коливання світових цін, недосконалу земельну реформу та дефіцит модернізації й інновацій. Доведено, що розвиток інвестиційного потенціалу можливий через модернізацію виробництва, створення агротехнопарків, комерціалізацію наукових результатів та ефективне законодавче регулювання.

Обґрунтовано, що сталий розвиток агропромислових підприємств забезпечується комплексним підходом до інвестиційної діяльності, що поєднує модернізацію, диверсифікацію напрямів, управління ризиками, державну підтримку та розвиток інституційного середовища, що сприяє підвищенню продуктивності, конкурентоспроможності та стійкості агропромислового комплексу до внутрішніх і зовнішніх викликів.

У процесі аналізу тенденцій розвитку агропромислового комплексу України та структури інвестицій встановлено наявність суттєвих галузевих і регіональних диспропорцій, домінування сировинної орієнтації та недостатній рівень розвитку переробки й інфраструктури, що обмежує формування доданої вартості та інвестиційну привабливість сектору. За результатами дослідження перешкод, ризиків і проблем інвестиційної діяльності ідентифіковано основні обмеження активізації інвестування, зокрема високі воєнні, фінансові, інституційні та інфраструктурні ризики, а також обґрунтовано необхідність комплексного управління ризиками, страхування інвестицій та посилення державних гарантій.

Отримані аналітичні висновки підтвердили робочу гіпотезу дослідження та забезпечили методичну і практичну основу для розробки рекомендацій і механізмів активізації інвестиційної діяльності агропромислових підприємств, представлених у третьому розділі роботи.

В розділі 3 «Напрями удосконалення механізмів активізації інвестування агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України» здійснено оцінку інвестиційних потреб та потенціалу інвестиційної привабливості регіонів України, запропоновано інклюзивні механізми активізації інвестиційної діяльності агропромислових підприємств, проведено

оцінку ефективності інвестування агропромислових підприємств за умов сталого розвитку.

Удосконалення науково–методичного підходу щодо сталого інвестування у формування замкнених агропродовольчих ланцюгів доданої вартості забезпечує підвищення рівня переробки, енергоефективності та регіональної економічної результативності; водночас ідентифіковано ключові обмеження активізації інвестування, зокрема високі воєнні, фінансові, інституційні та інфраструктурні ризики, та обґрунтовано необхідність комплексного управління ризиками, страхування інвестицій і посилення державних гарантій.

Розроблено кластерну модель регіонального розвитку аграрних підприємств із виділенням чотирьох типів кластерів – від «потенційних аутсайдерів» до «абсолютних лідерів» – і запропоновано науково обґрунтовані заходи активізації інвестиційної діяльності на засадах сталого розвитку. У межах оцінки інвестиційних потреб і потенціалу регіонів України визначено значні міжрегіональні диспропорції та виокремлено групи регіонів за рівнем інвестиційної активності, що створює підґрунтя для диференційованої регіональної інвестиційної політики у сфері агропромислового розвитку. Розроблена економіко–статистична модель кластеризації регіонів України за рівнем інвестиційного розвитку агропромислового комплексу диференціює інструменти державної інвестиційної політики та дозволяє підвищити ефективність регіонального розвитку.

Сформовано концепцію інклюзивних механізмів стимулювання інвестування через цифрові платформи, FinTech–інструменти, блокчейн, Big Data та ІІІ, а також розроблено модель державно–приватного партнерства Південного регіону з цифровою платформою «AgroSouth.DPP». Розроблено інклюзивні механізми активізації інвестиційної діяльності, запропоновано концептуальну модель інклюзивного механізму активізації інвестиційної діяльності агропромислових підприємств, що заснована на поєднанні державних, приватних і цифрових інструментів управління інвестиційними

потоками та забезпечує прозорість, доступність фінансування для різних категорій агропідприємств та відповідність принципам сталого розвитку.

У межах оцінки ефективності інвестування в умовах сталого розвитку обґрунтовано систему критеріїв та запропоновано методику комплексної оцінки результативності інвестиційних проєктів, що поєднує економічні, соціальні та екологічні показники та дозволяє підвищити якість інвестиційних рішень. Встановлено, що ефективність інвестування агропромислових підприємств є інтегрованою та багатокomпонентною характеристикою, яка відображає здатність інвестицій забезпечувати не лише економічну віддачу, але й соціальний розвиток сільських територій, екологізацію виробництва та підвищення стійкості підприємств агропромислового комплексу в умовах трансформаційної економіки та воєнних викликів.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, аграрний бізнес, агропромислові підприємства, інвестиції, інвестування, інвестиційна привабливість, механізми активізації, відновлення економіки, діагностика, сталий розвиток, ефективність, цифрові рішення та інструменти, соціально–економічна взаємодія.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

Статті у фахових виданнях України

1. Тетью А.П. Інвестиційні пріоритети для агропромислових підприємств у процесі відновлення України. *Економіка: реалії часу*. 2024. № 6 (76). С. 107 – 116. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No6/107.pdf> (Дата звернення 15.12.2025) DOI: 10.15276/ETR.06.2024.11. DOI: 10.5281/zenodo.14549834. (Кат. Б, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO Publishing, Google Scholar) (0,78 д.а.).
2. Добрянська Н.А., Тетью А.П. Покращення фінансування та залучення інвестицій в агропромислові підприємства. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2024. № 4 (30). С. 41 – 49. URL: <https://economics.net.ua/ejopu/2024/No4/41.pdf>. (Дата звернення 15.12.2025) DOI: 10.15276/EJ.04.2024.5. DOI: 10.5281/zenodo.14553497. (Кат. Б, Index Copernicus, Google Scholar) (0,69 д.а., особистий внесок здобувача: рекомендації щодо покращення фінансування та залучення інвестицій в агропромислові підприємства – 0,35 д.а.).
3. Добрянська Н.А., Саркісян Г.О., Лебедева В.В., & Тетью А.П. Синергія агропромислових підприємств і сільського зеленого туризму як механізм активізації інвестування. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. №17. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/433/391> (Дата звернення 15.12.2025) DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15312667> (Кат. Б) (0,61 д.а., особистий внесок здобувача: розробка моделей та інвестиційні можливості взаємодії агропромислових підприємств та сільського зеленого туризму – 0,3 д.а.)
4. Тетью А.П. Аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності агропромислових підприємств України. *Економіка: реалії часу*. 2025. № 1 (77). С. 71 – 79. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2025/No1/71.pdf> . (Дата звернення 15.12.2025) DOI: 10.15276/ETR.01.2025.9. DOI:

10.5281/zenodo.14976943. (*Kam. B, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO Publishing, Google Scholar*) (0,66 д.а.).

5. Добрянська Н. А., Дискіна А.А., Тетью А.П. Оцінка потенціалу інвестиційної привабливості підприємств регіонів України як чинника формування стратегії забезпечення конкурентоспроможності та відновлення економіки. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. Том 10. № 4. С. 41 – 45. URL: <https://ujae.org.ua/en/assessment-of-the-investment-attractiveness-potential-of-enterprises-in-the-regions-of-ukraine-as-a-factor-in-forming-the-strategy-for-ensuring-competitiveness-and-economic-recovery/>. (Дата звернення 15.12.2025) DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-4-7> (*Kam. B, Index Copernicus, WorldCat, Google Scholar, Windows Live Academic, ResearchBible, Open Academic Journals Index, CiteFactor, InfoBase*) (0,99 д.а., особистий внесок здобувача: розроблено підхід до оцінки інвестиційної привабливості регіонів України, здійснено їх класифікацію та обґрунтовано стратегічні напрями її підвищення в умовах відновлення економіки – 0,5 д.а.)

Опубліковані праці апробаційного характеру

6. Тетью А.П. Інвестиції як фактор соціально – економічного розвитку регіону. *Формування потенціалу економічного розвитку промислових підприємств*: Матеріали міжнар. наук. – практ. конф., 08 – 09 червня 2023 р., Україна, м. Одеса. С. 44 – 47. URL: https://economics.net.ua/files/science/form_ek_rozv/2023/tezy.pdf. (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).

7. Тетью А.П., Калінін Д.О. Інституціональне забезпечення економічного розвитку регіону і громад в умовах швидких змін. *Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття*: Матеріали XI міжнар. наук. – практ. конф., 17 – 18 жовтня 2023 р., Україна, м. Одеса, С. 583 – 585. URL: <https://ontu.edu.ua/download/konfi/2023/Collection-of-abstracts-ekonom->

[17-18-10-23-2.pdf](#) (Дата звернення 15.12.2025) (0,18 д.а., особистий внесок здобувача: визначено інституціональне забезпечення економічного розвитку громад в умовах швидких змін – 0,08 д.а.).

8. Тетью А.Р., Науменко Ю.В. Сутність та характеристика інвестицій для розвитку вітчизняної економіки. *Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління*: Матеріали міжнар. наук. – практ. конф., 10 листопада 2023 р., Україна, м. Одеса, С. 117 – 119. URL: https://economics.net.ua/files/science/admin_men/2023/tezy.pdf (Дата звернення 15.12.2025) (0,2 д.а., особистий внесок здобувача: визначено поняття «інвестицій» та їх характеристика – 0,1 д.а.)

9. Тетью А.П. Механізми активізації інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України. *Обліково – аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України (в умовах воєнного стану та поствоєнний період)*: Матеріали всеукраїнської наук. – практ. конф., 10 – 11 листопада 2023 р., Україна, м. Одеса, С. 179 – 181. URL: <https://economics.net.ua/files/science/oblik/2023/Tezy.pdf> (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).

10. Науменко Ю.В., Тетью А.П. Формування стратегії забезпечення конкурентоспроможності та механізмів активізації інвестування розвитку підприємств в контексті відновлення економіки України: досвід ЄС. *Стратегії та політики ЄС: інституційна структура та механізми реалізації*: Матеріали наук. – практ. конф., 21 – 22 березня 2024 р., Україна, м. Кривий Ріг, С. 269 – 272. URL:

http://elibrary.donnuet.edu.ua/2882/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F_2024_01.05.pdf

(Дата звернення 15.12.2025) (0,22 д.а., особистий внесок здобувача: описано механізми активізації інвестування розвитку підприємств – 0,11 д.а.).

11. Тетью А.П. Інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України. *Забезпечення сталого розвитку економіки України в повоєнний період*: Матеріали всеукраїнської наук. – практ. конф., 11 червня 2024 р., Україна, м. Запоріжжя. С. 47 – 50. URL: <https://fim.mdpu.org.ua/i-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferenciya-zabezpechennya-stalogo-rozvytku-ekonomiky-ukrayiny-v-povoyennyj-period/> (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).
12. Тетью А.П. Зарубіжний досвід стимулювання інвестиційної діяльності у сфері переробки сільськогосподарської сировини. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики*: Матеріали тринадцятої міжнар. наук. – практ. конф., 13 вересня 2024 р., Україна, м. Одеса. С. 111 – 113. URL: <https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d18714b1-7fec-41f4-a518-aa3b08da26d9/content> (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).
13. Тетью А.П. Сучасний стан інвестування розвитку агропромислових підприємств в умовах відновлення економіки України. *Сучасні управлінські та соціально – економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління*: Матеріали міжнар. наук. – практ. конф., 14 листопада 2024 р., Україна, м. Одеса. С. 91 – 93. URL: https://economics.net.ua/files/science/admin_men/2024/tezy24.pdf (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).
14. Віслоцький В.І., Калінін Д.О., Тетью А.П. Туризм в Одеській області: соціально – економічні переваги та стратегії розвитку. *Розвиток туристичного бізнесу та рекреації: досвід, сучасні виклики та майбутні орієнтири*: Матеріали міжнар. наук. – практ. конф. молодих вчених та здобувачів вищої освіти, 16 – 17 квітня 2025 р., Україна, м. Одеса. С. 86 – 88. URL: https://ontu.edu.ua/download/konfi/2025/Abstracts-development_tourism_business-25.pdf (Дата звернення 15.12.2025) (0,18 д.а., особистий внесок здобувача: дослідження стратегій розвитку галузей – 0,06 д.а.).

15. Тетью А.П. Запровадження інноваційних інструментів інвестування агропромислового комплексу. *Формування потенціалу економічного розвитку промислових підприємств*: Матеріали міжнар. наук. – практ. конф., 05 – 06 червня 2025 р., Україна, м. Одеса. С. 127 – 129. URL: https://economics.net.ua/files/science/form_ek_rozv/2025/tezy25.pdf (Дата звернення 15.12.2025) (0,15 д.а.).

SUMMARY

Tetiu A.P. *Mechanisms for Activating Investment in the Development of Agro – Industrial Enterprises under the Conditions of Ukraine’s Economic Recovery*. – Qualification scientific work as a manuscript.

Thesis for the Philosophy Doctor degree in specialty 051 – Economics. – Odesa Polytechnic National University of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Odesa, 2026.

The dissertation develops and substantiates scientific and methodological approaches as well as practical recommendations for the formation and implementation of mechanisms to stimulate investment in the development of agro – industrial enterprises under the conditions of Ukraine’s economic recovery.

In the introduction, the relevance of the chosen research topic is justified, its connection with current scientific directions is defined, the purpose and objectives of the study are formulated, and the object, subject, and methodological tools are outlined. The scientific novelty and practical value of the obtained results are revealed. Information on the approbation of the main provisions of the dissertation and the author’s scientific publications is presented.

The relevance of researching mechanisms to stimulate investment in agro – industrial enterprises during Ukraine’s economic recovery is substantiated by the need to enhance the investment attractiveness of the agro – industrial complex, ensure its sustainable development, and fully utilize its potential in the context of post – war reconstruction and integration into the global economic space.

Chapter 1 «Scientific and Theoretical Foundations of Investment in the Development of Agro – Industrial Enterprises», analyzes the theoretical foundations of investment in the agro – industrial complex. It defines the essence of “investment,” its role and significance for the sustainable development of Ukraine’s agro – industrial sector, and explores modern theoretical approaches to stimulating investment processes in agriculture, taking into account sectoral specifics and external economic factors. Foreign experience in stimulating investment in the agro

– industrial sector is systematized, and the main tools and mechanisms potentially adaptable in Ukraine are identified.

The essence of investments has been clarified as the purposeful allocation of financial, material, intellectual, and organizational resources aimed at achieving economic, social, and environmental effects. Their role as a key factor in the sustainable development of the agro–industrial complex and the revitalization of rural areas has been substantiated. The classification of investments in agro–industrial enterprises has been supplemented with economic, social, environmental, and security criteria, which ensures a comprehensive assessment of investment processes and enhances the rationale of managerial decisions. This made it possible to distinguish types of investments according to their targeted objectives, reflecting the challenges and development needs of Ukraine’s agro–industrial complex (environmental [green], socially oriented, innovative, and integration–focused investments).

An increasing importance of environmental and social responsibility in investments has been identified. The focus should be on the implementation of resource–saving and biotechnologies, the development of green energy, adaptation to climate change, job creation, and the development of rural areas. Socially oriented investments aim to create new jobs, improve working conditions, and develop local infrastructure.

Based on the analysis of current approaches and methodological principles for stimulating investment processes, an innovative–targeted approach to investment in agro–industrial enterprises has been developed. This approach, grounded in systemic principles, ensures the expansion of sources and volumes of investment resources, contributes to reducing transaction costs, diversifying funding sources, promoting sustainable development of agro–industrial enterprises, strengthening their competitive positions in the market, and increasing the efficiency of capital allocation.

The systematization of foreign experience in stimulating investments has demonstrated the effectiveness of public–private partnership instruments, green

financing, agricultural investment funds, and government programs supporting innovation, and has substantiated the possibility of their adaptation in Ukraine, taking into account post – war recovery needs.

Scientific and practical approaches to the formation of regional public – private partnership mechanisms have been developed, including a proposed model of a digital platform for interaction among investors, businesses, and the state, which promotes the activation of investment activity in the agro – industrial sector. The effectiveness of public – private partnership instruments, green financing, agricultural investment funds, and government innovation support programs has been substantiated, and their adaptation in Ukraine for post–war recovery purposes has been justified.

It has been argued that the activation of investment processes under current conditions should be based on the integration of the principles of sustainable development, responsible entrepreneurship, and innovative environmental thinking. The use of international experience will allow Ukraine to develop an effective policy for the investment – driven development of agro – industrial enterprises in the context of post – war recovery and sustainable development.

The following working research hypothesis has been formulated: the effectiveness of investment in the development of agro-industrial enterprises under the conditions of Ukraine’s economic recovery will increase provided that a comprehensive mechanism for activating investment activity is implemented. This mechanism involves the integration of economic, social, environmental, and security evaluation criteria, the application of a risk-oriented approach, the development of the institutional environment, and the use of inclusive and digital investment management tools.

Chapter 2 “Analysis of the Current State of Investment Activity in the Agro – Industrial Complex of Ukraine”, a comprehensive assessment of the economic condition of agro – industrial enterprises and the investment climate in the agro – industrial complex of Ukraine was carried out; institutional mechanisms for attracting investments into agro – industrial enterprises were studied, in particular

the role of the state, financial and economic institutions, and other actors of the investment process; the main obstacles, risks, and problems restraining investment activity in agro – industrial enterprises were identified, and their impact on the investment process was analyzed.

It has been established that Ukraine maintains leading positions in the global agri–food market, particularly in the oil and fat sector and grain crops. The dynamics of agro–industrial enterprises have been analyzed, showing growth in 2020 – 2021, a sharp decline in 2022 due to military actions, partial recovery in 2023, and a trend toward stabilization in 2024. Regional characteristics of enterprise activity have been identified, notably in the Odesa region, where there is a high concentration of land in medium and large farms and a significant role of agroholdings.

Investment activity of agro – industrial enterprises was examined using the compound annual growth rate (CAGR), which allowed the assessment of long–term trends in capital investments in agriculture and the processing industry. It was found that the average annual growth rate of capital investments in agriculture for 2014 – 2024 exceeds that of the processing industry, indicating more active long–term investment in the agricultural sector.

In 2024, the total volume of investments in Ukraine amounted to UAH 743 billion, with the majority allocated to the acquisition and creation of new assets (73%). Agricultural enterprises are primarily focused on updating fixed assets and expanding production capacities, with the main share of investments directed toward crop production (79%) and the processing industry (77%).

Systemic problems constraining the sustainable development of agro – industrial enterprises were identified, including low investment levels, outdated material and technical infrastructure, logistical limitations, military aggression, fluctuations in global prices, an imperfect land reform, and a lack of modernization and innovation. It has been demonstrated that the development of investment potential is possible through production modernization, the creation of agrotechnoparks, commercialization of scientific results, and effective legislative regulation.

It has been substantiated that sustainable development of agro – industrial enterprises is ensured through a comprehensive approach to investment activities, combining modernization, diversification, risk management, state support, and the development of the institutional environment, which contributes to increased productivity, competitiveness, and resilience of the agro–industrial complex to internal and external challenges.

Analysis of development trends in Ukraine’s agro – industrial complex and investment structure revealed significant sectoral and regional disparities, dominance of raw – material orientation, and insufficient development of processing and infrastructure, which limits value–added creation and investment attractiveness. Based on the study of barriers, risks, and problems of investment activity, the main constraints on investment activation were identified, including high military, financial, institutional, and infrastructure risks, and the necessity of comprehensive risk management, investment insurance, and strengthening of state guarantees was substantiated.

The obtained analytical conclusions confirmed the working hypothesis of the study and provided a methodological and practical basis for the development of recommendations and mechanisms to stimulate the investment activities of agro–industrial enterprises, as presented in the third chapter of the work.

Chapter 3 “Ways to Improve Mechanisms for Activating Investment in Agro – Industrial Enterprises under the Conditions of Ukraine’s Economic Recovery”, an assessment of investment needs and the potential of regional investment attractiveness in Ukraine was carried out. Inclusive mechanisms for enhancing the investment activity of agro – industrial enterprises were proposed, and the efficiency of investments under conditions of sustainable development was evaluated.

The improvement of the scientific and methodological approach to sustainable investment in the formation of closed – loop agri – food value chains ensures increased processing, energy efficiency, and regional economic performance. At the same time, key constraints on investment activation have been identified, including high military, financial, institutional, and infrastructural risks, and the need for

comprehensive risk management, investment insurance, and strengthened state guarantees has been substantiated.

A cluster model for regional development of agricultural enterprises has been developed, distinguishing four types of clusters - from “potential outsiders” to “absolute leaders” - and scientifically grounded measures for stimulating investment activity based on sustainable development principles have been proposed. In assessing the investment needs and potential of Ukraine’s regions, significant interregional disparities were identified, and groups of regions were classified by the level of investment activity, providing a basis for a differentiated regional investment policy in agro–industrial development. An economic – statistical model for clustering Ukrainian regions by the level of investment development in the agro – industrial complex was developed, allowing for the differentiation of public investment policy instruments and enhancing the efficiency of regional development.

A concept for inclusive investment stimulation mechanisms has been formulated using digital platforms, FinTech tools, blockchain, Big Data, and AI. A model of public – private partnership in the Southern region, supported by the digital platform “AgroSouth.DPP,” has been developed. Inclusive mechanisms for stimulating investment activity have been proposed, including a conceptual model that combines public, private, and digital instruments for managing investment flows, ensuring transparency, accessibility of financing for various categories of agricultural enterprises, and alignment with sustainable development principles.

Within the framework of assessing investment efficiency under sustainable development conditions, a system of criteria and a methodology for the comprehensive evaluation of investment project performance have been substantiated, integrating economic, social, and environmental indicators to improve the quality of investment decisions. It has been established that the effectiveness of investments in agro–industrial enterprises is an integrated, multi – component characteristic, reflecting the ability of investments to provide not only economic returns but also social development of rural areas, environmental sustainability of

production, and enhanced resilience of agro – industrial enterprises in the context of a transformational economy and military challenges.

Keywords: agro – industrial complex, agribusiness, agro – industrial enterprises, investments, investing, investment attractiveness, activation mechanisms, economic recovery, diagnostics, sustainable development, efficiency, digital solutions and tools, socio – economic interaction.

LIST OF APPLICANT'S PUBLICATIONS

Articles in Professional Journals of Ukraine

1. Tetiu A.P. Investment Priorities for Agribusinesses in Ukraine's Recovery Process. *Economics: time realities*. 2024. №6 (76), pp. 107 – 116. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No6/107.pdf> (Date of access: 15.12.2025) DOI: 10.15276/ETR.06.2024.11, 10.5281/zenodo.14549834 (*Category B, Indexed in Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO Publishing, Google Scholar*) (0,78 printed sheet).
2. Dobrianska N.A., Tetiu A.P. Improvement of Financing and Attraction of Investments in Agro – Industrial Enterprises. *Economic Journal Odessa Polytechnic University*. 2024. №4 (30), pp. 41 – 49. URL: <https://economics.net.ua/ejopu/2024/No4/41.pdf> (Date of access: 15.12.2025) DOI: 10.15276/EJ.04.2024.5, 10.5281/zenodo.14553497 (*Category B, Index Copernicus, Google Scholar*) (0,69 printed sheet, personal contribution: recommendations on improving financing and attracting investment in agro – industrial enterprises – 0,35 printed sheet).
3. Dobrianska N.A., Sarkisian H.O., Lebedieva V.V., & Tetiu A.P. Synergy of Agro – Industrial Enterprises and Rural Green Tourism as a Mechanism for Stimulating Investment. *Achievements of the Economy: Prospects and Innovations*. 2025. № 17. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/433/391> (Date of access: 15.12.2025) DOI: [10.5281/zenodo.15312667](https://doi.org/10.5281/zenodo.15312667) (*Category B*) (0,61 printed sheet, personal contribution: development of models and investment opportunities for interaction between agro – industrial enterprises and rural green tourism – 0,3 printed sheet).
4. Tetiu A.P. Analysis of the Current State of Investment Activity of Agro – Industrial Enterprises in Ukraine. *Economics: time realities*. 2025. № 1 (77). pp. 71 – 79. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2025/No1/71.pdf> (Date of access: 15.12.2025) DOI: 10.15276/ETR.01.2025.9, 10.5281/zenodo.14976943 (*Category*

B, Indexed in Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO Publishing, Google Scholar) (0,66 printed sheet)

5. Dobrianska N.A., Dyskina A.A., Tetiu A.P. Assessment of the Investment Attractiveness Potential of Enterprises in the Regions of Ukraine as a Factor in Forming the Strategy for Ensuring Competitiveness and Economic Recovery. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2025. Vol. 10, № 4, pp. 41 – 45. URL: <https://ujae.org.ua/en/assessment-of-the-investment-attractiveness-potential-of-enterprises-in-the-regions-of-ukraine-as-a-factor-in-forming-the-strategy-for-ensuring-competitiveness-and-economic-recovery/>. (Date of access: 15.12.2025) DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-4-7> (Category B, Index Copernicus, WorldCat, Google Scholar, Windows Live Academic, ResearchBible, Open Academic Journals Index, CiteFactor, InfoBase) (0,99 printed sheet, personal contribution: developed an approach for assessing the investment attractiveness of Ukraine's regions, carried out their classification, and substantiated strategic directions for its improvement in the context of economic recovery – 0,5 printed sheet).

Published works of approbation nature

6. Tetiu A.P. Investments as a Factor in the Socio – Economic Development of the Region. *Formation of the economic development potential of industrial enterprises*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, June 08 – 09, 2023, Ukraine, Odesa. Pp. 44 – 47. URL: https://economics.net.ua/files/science/form_ek_rozv/2023/tezy.pdf. (Date of access: 15.12.2025) (0,15 printed sheet).

7. Tetiu A.P., Kalinin D.O. Institutional support for economic development of the region and communities under conditions of rapid change. *Economic and social aspects of Ukraine's development at the beginning of the 21st century*: Proceedings of the 11th International Scientific and Practical Conference, October 17 – 18, 2023, Ukraine, Odesa. Pp. 583 – 585. URL:

<https://ontu.edu.ua/download/konfi/2023/Collection-of-abstracts-ekonom-17-18-10-23-2.pdf> (Date of access: 15.12.2025) (0,18 printed sheet, personal contribution: definition of institutional support for community development under rapid change – 0,08 printed sheet).

8. Tetiu A.P., Naumenko Yu.V. The essence and characteristics of investments for the development of the domestic economy. *Modern managerial and socio – economic aspects of the development of the state, regions and business entities in the context of public administration transformation*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, November 10, 2023, Ukraine, Odesa. Pp. 117 – 119 URL: https://economics.net.ua/files/science/admin_men/2023/tezy.pdf (Date of access: 15.12.2025) (0,2 printed sheet, personal contribution: definition and characteristics of “investments” – 0,1 printed sheet)

9. Tetiu A.P. Mechanisms for Stimulating Investment in the Development of Agro – Industrial Enterprises under Conditions of Ukraine's Economic Recovery. *Accounting and analytical support for the innovative transformation of the Ukrainian economy (under martial law and the post-war period)*: Proceedings of the All – Ukrainian Scientific and Practical Conference, November 10 – 11, 2023, Ukraine, Odesa. Pp. 179 – 181 URL: <https://economics.net.ua/files/science/oblik/2023/Tezy.pdf> (Date of access: 15.12.2025) (0,15 printed sheet)

10. Naumenko Yu.V., Tetiu A.P. Formation of a strategy for ensuring competitiveness and mechanisms for activating investment in the development of enterprises in the context of the recovery of the Ukrainian economy: EU experience. *EU strategies and policies: institutional structure and implementation mechanisms*: Proceedings of the Scientific and Practical Conference, March 21 – 22, 2024, Ukraine, Kryvyi Rih. Pp. 269 – 272 http://elibrary.donnuet.edu.ua/2882/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F_2024_01.05.pdf (Date of access: 15.12.2025) (0,22 printed sheet, personal contribution: outlined

mechanisms for stimulating investment in enterprise development – 0,11 printed sheet)

11. Tetiu A.P. *Investment in the Development of Agro – Industrial Enterprises in the Context of Ukraine's Economic Recovery. Ensuring sustainable development of the economy of Ukraine in the post – war period*: Proceedings of the All – Ukrainian Scientific and Practical Conference, June 11, 2024, Ukraine, Zaporizhzhia. Pp. 47 –

50 URL: <https://fim.mdpu.org.ua/i-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferenciya-zabezpechennya-stalogo-rozvytku-ekonomiky-ukrayiny-v-povoyennyj-period/> (Date of access: 15.12.2025) (0,15 printed sheet)

12. Tetiu A.P. Foreign Experience in Stimulating Investment Activity in Agricultural Raw Material Processing. *Enterprise economics: modern problems of theory and practice*: Proceedings of the 13th International Scientific and Practical Conference, September 13, 2024, Ukraine, Odesa. Pp. 111 – 113. URL:

<https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d18714b1-7fec-41f4-a518-aa3b08da26d9/content> (Date of access: 15.12.2025) (0,15 printed sheet).

13. Tetiu A.P. The Current State of Investment in the Development of Agro – Industrial Enterprises under Ukraine's Economic Recovery. *Modern managerial and socio – economic aspects of the development of the state, regions and business entities in the context of public administration transformation*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, November 14, 2024, Ukraine, Odesa.

Pp. 91 – 93. URL: https://economics.net.ua/files/science/admin_men/2024/tezy24.pdf (Date of access: 15.12.2025) (0,15 printed sheet).

14. Vislotskyi V.I., Kalinin D.O., Tetiu A.P. Tourism in Odesa region: socio – economic advantages and development strategies. *Development of tourism business and recreation: experience, modern challenges and future guidelines*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Higher Education Applicants, April 16 – 17, 2025, Ukraine, Odesa. Pp. 86–88. URL:

https://ontu.edu.ua/download/konfi/2025/Abstracts-development_tourism_business-25.pdf (Date of access: 15.12.2025) (0,18 printed

sheet, personal contribution: analysis of sectoral development strategies – 0,06 printed sheet).

15. Tetiu A.P. Implementation of Innovative Investment Instruments in the Agro – Industrial Sector. *Formation of the economic development potential of industrial enterprises*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, June 05 – 06, 2025, Ukraine, Odesa. Pp. 127 – 129. URL: https://economics.net.ua/files/science/form_ek_rozv/2025/tezy25.pdf (Date of access: 15.12.2025) *(0,15 printed sheet).*